

14 SEP. 2016

201502601
Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016114563

Datum 13 september 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2016076638

Onze referentie
2016114563

Uw referentie
G85 201502601

Uw brief van
2 september 2016

Geachte mevrouw (

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag van de hoorzitting.

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) aanleiding geven het voorlopig advies inhoudelijk te herzien. Wel blijkt uit het verslag van de hoorzitting dat het voor partijen niet geheel duidelijk is op welke informatie het voorlopig advies van 12 juli 2016 is gebaseerd. Hieronder past het Zorginstituut daarom zijn medische beoordeling op pagina 3 van het voorlopig advies aan:

De huisarts geeft aan dat bij verzoekster onder andere sprake is van wegrakingen, voornamelijk zonder verklaring, behoudens ernstige orthostase (verlaging van de bloeddruk bij snelle verandering van houding/snel opstaan). Daarnaast is sprake van een dementieel beeld, slecht zien, slecht horen en polyartrose. Zowel de arts (toelichting huisarts 14 februari 2011) als de zoon van verzoekster geven aan dat verzoekster, wanneer zij valt, niet zelf overeind kan komen, waarbij uit de voorliggende informatie (namelijk de aanvraag van de klinisch geriater van 21 februari 2011 en van de huisarts van 9 juli 2015) niet duidelijk is wat de reden is dat verzoekster na een val niet zelfstandig kan opstaan.

Uiteraard is het belangrijk dat verzoekster, als zij gevallen is, weer snel overeind geholpen wordt. Echter uit de voorliggende gegevens blijkt niet dat er sprake is van verhoogd valrisico in de zin van een noodsituatie waarvoor onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf ingeroepen moet worden.

Met deze verduidelijking kunt u het voorlopig advies bij dezen als definitief beschouwen.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
13 september 2016

Onze referentie
2016114563

14 JULI 2016

201502601

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4

1112 XH Diemen

Postbus 320

1110 AH Diemen

www.zorginstituutnederland.nl

info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016093527

Datum 13 juli 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2016076638

Onze referentie

2016093527

Uw referentie

G47 201502601

Uw brief van

13 juni 2016

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 13 juni 2016 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van persoonlijke alarmeringsapparatuur.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel B19 omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Verzekeringsreglement, behorende bij de zorgverzekering.
- Persoonlijke alarmeringsapparatuur is een hulpmiddel als bedoeld artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv.
- In het Verzekeringsreglement zijn nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Indicatievoorwaarden volgens de regelgeving

Persoonlijke alarmeringsapparatuur kan voor vergoeding vanuit het basispakket (Zvw) in aanmerking komen als sprake is van een medische indicatie. In artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv is hierover het volgende geregeld. Het betreft *'persoonlijke alarmeringsapparatuur voor lichamelijk gehandicapten, indien de lichamelijk gehandicapte in een verhoogde risicosituatie verkeert'*.

Datum
13 juli 2016

Onze referentie
2016093527

In de toelichting op dit artikel is verder het volgende vermeld:

'Het doel van de alarmeringsapparatuur is zelfstandig wonen mogelijk te maken voor personen die sociaal redzaam zijn en redzaam zijn in de algemene dagelijkse levensverrichtingen, maar als gevolg van ziekte of gebrek een verhoogd risico lopen in een noodsituatie terecht te komen. De apparatuur wordt verstrekt aan gehandicapten:

- > voor wie een duidelijke noodzaak bestaat om in geval van nood onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf in te roepen;*
- > die bovendien gedurende langere tijd op zichzelf zijn aangewezen;*
- > en van wie men niet kan verwachten dat ze in een noodsituatie de telefoon zelfstandig kunnen bedienen.'*

Vanuit de basisverzekering moet er dus een medische noodzaak voor deze apparatuur bestaan.

Als er geen medische noodzaak is, maar men wil toch graag de beschikking hebben over alarmeringsapparatuur is er in feite sprake van een sociale indicatie. Dit is bijvoorbeeld het geval als iemand graag zelfstandig wil wonen, maar zich niet zeker of veilig voelt om alleen thuis te blijven. Sociale alarmeringsapparatuur wordt soms gefinancierd door de gemeenten (afhankelijk van het gemeentelijk beleid).

Uit eerdere zaken¹ blijkt dat bij een noodzaak om onmiddellijk medische hulp in te roepen gedacht kan worden aan ernstige hart- of longproblematiek waarvoor snel medische behandeling noodzakelijk is.

Een mobiliteitsprobleem kan in sommige gevallen aanleiding zijn tot verstrekking van persoonlijke alarmeringsapparatuur vanuit de basisverzekering. Er is slechts sprake van een indicatie als er sprake is van een verhoogd valrisico door een ziekte of aandoening (medische oorzaak) én als het mobiliteitsprobleem dusdanig ernstig is dat op voorhand vaststaat dat zelfstandig opstaan na een val waarschijnlijk niet meer mogelijk is. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat iemand snel moet worden geholpen om medische complicaties te voorkomen.

Als dit niet het geval is, is er geen indicatie voor persoonlijke alarmeringsapparatuur vanuit de basisverzekering. Persoonlijke alarmeringsapparatuur komt dan voor eigen rekening of kan via de gemeente worden aangevraagd.

¹ Zie onder andere Kennis Gebundeld (ZIN, destijds CVZ, 2012), <https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-www/documenten/rubrieken/pakket/zvw-zorg/1211-kennis-gebundeld-kennis-over-verstrekkingengeschillen/1211-kennis-gebundeld-kennis-over-verstrekkingengeschillen/Kennis+Gebundeld+%28Kennis+over+Verstrekkingengeschillen%29.pdf>

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

De huisarts geeft aan dat bij verzoekster onder andere sprake is van wegrakingen, vooralsnog zonder verklaring, behoudens ernstige orthostase (verlaging van de bloeddruk bij snelle verandering van houding/snel opstaan). Daarnaast is sprake van een dementieel beeld, slecht zien, slecht horen en polyartrose. Zowel de arts als de zoon van verzoekster geven aan dat verzoekster, wanneer zij valt, niet zelf overeind kan komen, waarbij uit de voorliggende informatie niet duidelijk is wat de reden is dat verzoekster na een val niet zelfstandig kan opstaan.

Uiteraard is het belangrijk dat verzoekster, als zij gevallen is, weer snel overeind geholpen wordt. Echter uit de voorliggende gegevens blijkt niet dat er sprake is van verhoogd valrisico in de zin van een noodsituatie waarvoor onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf ingeroepen moet worden.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoekster in dit geval aanspraak heeft op persoonlijke alarmeringsapparatuur.

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken. Het Zorginstituut is op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur van mening dat verzoekster geen aanspraak heeft op persoonlijke alarmeringsapparatuur als bedoeld in artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv. Uit het dossier blijkt niet waarom verzoekster na een val niet zelfstandig kan opstaan, en er blijkt ook niet dat er sprake is van een verhoogd risico in de zin van een noodsituatie waarvoor onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf ingeroepen moet worden. Een medische indicatie voor persoonlijke alarmeringsapparatuur kan daarom niet worden vastgesteld. Verzoekster kan mogelijk een beroep doen op de gemeente.

Advies van Zorginstituut Nederland

Op grond van het vorenstaande heeft verzoeker geen aanspraak op het gevraagde.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
13 juli 2016

Onze referentie
2016093527